

Töö Kuressaare linnaarhitektina

Aeg: 2003. aasta novembrist 2007. aasta jaanuarini

Väljavõtted Kuressaare arengukava peatükist „Linnaruum“ (Toomas Paaver, 2005):

Arengukava üldine visioon Kuressaare linnaruumist:

- » Linnaruum on inimsõbralik, turvaline ja pakub mitmekesiseid tegevusvõimalusi.
- » Linnaruumi arendamisel rõhutatakse vanu olemasolevaid väärtusi.
- » Uus tekkiv linnaruum on mitmekesine, läbimõeldud ja loob uusi püsiväärtusi.
- » Avalik linnaruum moodustab ülelinnalise jätkuva võrgustiku, teekonnad nii jalgsi, ratta kui autoga on mugavad ja muljeterohked.

Vajalik on suunata linnavalitsuse jooksvat tegevust järgmistes suundades:

- » Linna seisukohti väljendavate planeeringukontseptsioonide koostamine eeltööna detailplaneeringute menetluse alustamiseks.
- » Geoinfosüsteemi ülesehitamine, linna aluskaardi arendamine, korrashoid ja parandamine.
- » Planeeringute ja projektide avalikustamine internetis, planeeringute visualiseerimine ja elanikkonnale arusaadavaks tegemine.
- » Linnaelanike, maaomanike ja investorite üldine informeerimine, teadlikkuse tõstmine miljööväärtustest ning linna visioonidest ja kavatsustest.
- » Usaldav koostöö muinsuskaitseametiga vanalinna organiseerimisel.
- » Munitsipaalmaa taotlemine riigilt, võõrandamine, omandamine ning muude asjaõigustehingute sõlmimine säilitades põhimõtte, et avalik ruum peab olema munitsipaalomandis.
- » Detailplaneeringute koostamine valdavalt linna tellimisel või koostöös erasektoriga. (Vältida oluliste detailplaneeringute tellimist üksnes erakapitali toel.)
- » Detailplaneeringute alade määramine suhteliselt suurematena ja avaliku ruumi kesksetena (ühe kinnistu detailplaneeringute vältimine).
- » Planeeringute sisus ülereguleerimise vältimine, linnavalitsuse arhitektide ja projekti tellija vahelise koostööprotsessi osatähtsuse tõstmine projekteerimise staadiumis.
- » Pidev planeeringute ülevaatamine ja kohandamine vastavalt muutuvatele oludele ja uutele ideedele, säilitades tervikvisiooni.
- » Avaliku ruumi projektide (tänavaruum, väljakud, parklaruum, pargid, maastikud, spordi- ja mänguplatsid, rannad ja kaldad, nende seos hoonestuse ja privaatruumiga) süsteemne tellimine ja arhiveerimine.
- » Arhitektuurivõistluste ja planeeringuvõistluste korraldamine oluliste objektide ja alade kohta.

NÄITED SEL PERIOODIL PROJEKTEERITUD JA VALMINUD HOONETEST

Arensburg SPA Hotell, Lossi 15. Arhitektid Raivo Kotov, Margit Aule (toona Kärner), Lea Laidra ja Tõnis Savi (KOKO Arhitektid OÜ)

Johan SPA Hotell, Kauba 13. Arhitektid Tarmo Teedumäe, Inga Raukas, Toomas Tammis (Arhitektuuriagentuur OÜ)

Saaremaa Kaubamaja, Raekoja 1. Arhitekt Pia Tasa (EA Reng AS)

NÄITED SEL PERIOODIL PROJEKTEERITUD JA VALMINUD AVALIKEST RUUMIDEST

Endise mõisatiigi uuendus Reval Auto Kuressaare esinduse ees, Tallinna 61a. Ehitusprojekt Madis Nõmm (Klotoid OÜ)

Kuressaare LV vineerfassaad, Tallinna 10. Arhitektid Terje Truumaa ja Toomas Paaver

Andres Kurg, „Konkurss kuulutab puidu-usku”, Eesti Ekspressis 7. detsember 2005: Vineerikasutuse eripreemia anti Kuressaare linnavalitsuse hoone rekonstrueeritud fassaadile. Võib kõlada naiivselt, aga mulle tundub, et selle hoone puhul toimib vineervooder demokraatliku materjalina. Koosluses kivist raamatukoguhooone ja roosteplekist kaubakeskusega ei kehasta linnavalitsuse hoone otseselt võimu, vaid üht igapäevast – ja sellisena ligipääsetavat – ning nüüdisaegset ametiasutust. Igatahes osutab selline lihtne ehituslik žest Kuressaare jätkuvalle edumeelsusele arhitektuuri osas.

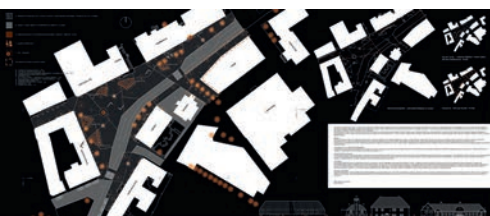

Mereäärne jalgrattatee. Ehitusprojekt Klotoid OÜ

Põduste jõe kallasrada. Ehitusprojekt Tõnu Torim (AS Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi)

NÄITED SEL PERIOODIL VALMINUD VISIOONIDEST

Keskväljaku ehitusprojekt, 2004. Arhitektid Ivar Lubjak ja Maria Pukk

Põduste jõe suudme (Lootsi 25 ja 27) visioon, 2005. Autorid Siiri Vallner, Heidi Urb, Katrin Koov ja Marju Tammik; makett Violette Decaux ja Sabrina Gilet

Toomas Paaver, 2016:

„Linnaarhitekti töös saatsid mind eelmise linnaarhitekti Lilian Hansari sõnad, et kõige tähtsam töö on ära hoida suuri vigu. Muidu ei saa lugeda õnnestumiseks ka seda, kui miski hästi läheb. Seega ei ole lihtne esitada linnaarhitekti tööd loomingu kogumikus, sest ei saa näidata kõige tähtsamat – seda, mis jäi ehitamata. Ka peaaegu kõik ehitatu on teiste arhitektide projekteeritud. Siiski on igal objektil sees mingi osake linnaarhitekti tööst. Minu töös väljendub see vahest eelkõige uute hoonete suhetes vahetult külgneva avaliku ruumiga. Julgen pakuda, et hoonete projektides kaasaraäkimine ei oleks edukas, kui endal puuduks visioon avalikust ruumist, mis on tegelikult kõigile hoonetele naabriks. Niisiis pean linnaarhitekti tööks selle visiooni loomist ja hoidmist vähemalt omas peas.

Veidi otsesemat arhitektitööd saigi teha just avaliku ruumi arendusega, näiteks selle laiendamise kergliiklusteede abil varem ligipääsmatutesse mere- ja jõeäärsetesse kohtadesse. Samuti oli töös oluline kaal arhitektuurivõistluste reegli hoidmises ja üldistesse dokumentidesse sõnastuste loomises, mis on aidanud kokkuvõttes täita sedasama, algul öeldud peaesmärki. Lisaks võib öelda, et töö ei lõppenud päriselt ametikohalt lahkumisega, näiteks Keskväljaku arendus jäi tol perioodil ellu viimata, kuid nüüd 2015. aastal mindi uuele katsele ning mul oli au koostada võistlusülesanne, milles oli linnaarhitekti tööst tekkinud kogemus tugevalt sees.“

Näide uuenduslikust lausest Kuressaare ehitusmääruses (Toomas Paaver, 2004):

Ehitusmääruse § 6 lg 2: planeeringute koostamisel ja menetlemisel käsitletakse kogu avalikult kasutatavat maa-ala koos sellest avanevate vaadetest (avalikku ruumi) ülelinnalise terviksüsteemina. Selle kvaliteet ja terviklik funktsioneerimine on avalik huvi, mida esindab huvitatud isikuna Kuressaare linn.